

**Δίκτυο Σχολείων Υποστήριξης της Φιλαναγνωσίας
Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου**

Όνομα εκπαιδευτικού: Μυρτώ Χριστοφίδου, Αντριάνα Παυλικά

Στοιχεία επικοινωνίας: 99662282

email: myrtochristofidou@gmail.com

andriana.pavlika@gmail.com

Σχολείο: Δημοτικό Αγίων Ομολογητών ΚΒ

Στοιχεία επικοινωνίας: 22445293

email: dim-ag-omologites-kb-lef@schools.ac.cy

τηλ.: 22445293

Σχολική χρονιά: 2023-2024

Τίτλος Δράσης: Με τη δύναμη της εικόνας

Στόχος που εξυπηρετείται / Άξονας Αποτελεσματικότητας

- Κατανοώντας την αξία της εικονογράφησης τόσο για τη δημιουργία όσο και για την ανταπόκριση σε ένα κείμενο.

Περιγραφή Δράσης

Δράση προετοιμασίας: Γνωριμία με τα εικονοβιβλία

ΠΛΑΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ:

ΣΤΑΔΙΟ 1:

Τα εικονοβιβλία έρχονται στην τάξη. Οι μαθητές είναι χωρισμένοι σε πέντε ομάδες. Κάθε ομάδα παίρνει ένα βιβλίο και το «διαβάζει». Κάθε δέκα περίπου λεπτά γίνεται κυκλική ανταλλαγή βιβλίων. Με αυτό τον τρόπο όλα τα παιδιά έρχονται σε μια πρώτη επαφή και με τα πέντε βιβλία. Ακολουθεί συζήτηση για το είδος των βιβλίων, τη δύναμη της εικόνας κτλ.

ΣΤΑΔΙΟ 2:

Τις επόμενες μέρες κάθε εκπαιδευτικός επιλέγει δραστηριότητες που θα γίνουν στην τάξη του για ένα ή για όλα τα βιβλία. Δίνονται κάποιες εισηγήσεις (βλ. Παράρτημα), αλλά ο καθένας έχει το ελεύθερο να επιλέξει δραστηριότητες ανάλογα με τις emphάσεις που θέλει να δώσει, τους μαθητές της τάξης του κτλ.

ΣΤΑΔΙΟ 3: «Γονείς και παιδιά στο ίδιο θρανίο»

Στη συνέχεια τα παιδιά προσκαλούν στο σχολείο τους γονείς τους για ένα δημιουργικό πρωινό, «Γονείς και παιδιά στο ίδιο θρανίο». Τα πρωινά θα γίνουν την πρώτη εβδομάδα Φεβρουαρίου, σύμφωνα με πρόγραμμα που θα καταρτιστεί, στην αίθουσα πολλαπλής χρήσης. Εκεί τα παιδιά κάθε τμήματος χωρίζονται σε ομάδες στις οποίες συμμετέχουν και οι γονείς τους. Κάθε ομάδα παραλαμβάνει ένα εικονοβιβλίο και συμμετέχει σε μια ή δύο δημιουργικές δραστηριότητες που της ανατίθενται με βάση το βιβλίο. Στο τέλος της δράσης κάθε ομάδα διηγείται την περίληψη του βιβλίου της και παρουσιάζει την εργασία της.

ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ ΟΜΑΔΩΝ για τη δραστηριότητα «Γονείς και παιδιά στο ίδιο θρανίο»

«Flotsam»:

Το αγόρι ανακάλυψε στο φιλμ της φωτογραφικής πολλές φωτογραφίες από το βυθό της θάλασσας. Παρατηρούμε προσεκτικά τις φωτογραφίες αυτές. Στη συνέχεια, βάζουμε τη δική μας φαντασία και σχεδιάζουμε ακόμα μια ξεχωριστή φωτογραφία από το βυθό.

Αν υπάρχει χρόνος: Τοποθετούμε συννεφάκια ομιλίας και ζωντανεύουμε τους διαλόγους (π.χ. σελίδα 9).

«Μια φορά κι ένα δάσος»:

Στην τελευταία εικόνα του βιβλίου πάνω από το αρκουδάκι εμφανίζεται καπνός. Από πού μπορεί να προέρχεται; Σχεδιάζουμε τη συνέχεια της εικόνας για να δείξουμε από πού μπορεί να προέρχεται ο καπνός.

Αν υπάρχει χρόνος: Κάνουμε το ίδιο και για τη δεύτερη εικόνα.

«Journey»:

Όταν το κορίτσι συναντά το αγόρι στο τέλος της ιστορίας, σχεδιάζει ο καθένας τον δικό του κύκλο και δημιουργούν ένα ποδήλατο. Τι άλλο θα μπορούσαν να δημιουργήσουν οι δύο κύκλοι; Σχεδιάζουμε με τους δυο κύκλους ένα αντικείμενο, παιχνίδι, ζώο ή πρόσωπο με το οποίο οι δύο ήρωες θα μπορούσαν να συνεχίσουν την ιστορία τους.

Αν υπάρχει χρόνος: Σχεδιάζουμε το τοπίο στο οποίο θα άνοιγε η πόρτα αν εμείς ήμασταν ο πρωταγωνιστής της ιστορίας.

«Little fox in the forest»:

Μετατρέπουμε το εικονοβιβλίο σε κόμικς. Στις σελίδες που σας δίνονται προσθέστε αφήγηση, συννεφάκια ομιλίας ή σκέψης για να δώσετε φωνή στην ιστορία.

Αν υπάρχει χρόνος: Το κορίτσι φέρνει στο σχολείο το μπουλουκάκι της για τη δραστηριότητα «Show and tell». Εσείς τι θα επιλέγατε να παρουσιάσετε σε αυτή τη δραστηριότητα; Πώς θα το παρουσιάζατε; Σχεδιάστε τον εαυτό σας στην τάξη να κάνει την παρουσίαση.

«Κρακ!»

Το πιγκουινάκι στο ταξίδι του πάνω στον πάγο περνά από την Κύπρο και το συναντάτε στην παραλία. Το κομμάτι από τον πάγο του έχει γίνει τόσο μικρό που δεν το χωράει άλλο. Τι θα του δίνατε εσείς για να συνεχίσει το ταξίδι του; Αλλάζουμε την εικόνα στις σελίδες 25-26 έτσι ώστε να δείξουμε τι έγινε στην Κύπρο.

Αν υπάρχει χρόνος: Σχεδιάζουμε μια ακόμα τοποθεσία / χώρα στην οποία ταξιδεύει το πιγκουινάκι. Φροντίζουμε να δώσουμε με το σχέδιο μας στοιχεία που να «προδίδουν» τη χώρα.

Κύρια δράση: Δημιουργώντας τα δικά μας εικονοβιβλία

ΣΤΑΔΙΟ 1:

Κάθε τμήμα δημιουργεί τη δική του μυστική ιστορία (200 λέξεις περίπου) και ακολούθως φτιάχνει το εικονοβιβλίο της ιστορίας του.

ΣΤΑΔΙΟ 2:

Κάθε τμήμα παραδίδει το εικονοβιβλίο του στο επόμενο τμήμα ($\Delta \rightarrow \text{Ε}'1 \rightarrow \text{Ε}'2 \rightarrow \text{Στ}'1 \rightarrow \text{Στ}'2 \rightarrow \Delta$), το οποίο αφού μελετήσει το βιβλίο που παραλαμβάνει, καταγράφει την ιστορία όπως την καταλαβαίνει.

ΣΤΑΔΙΟ 3:

Τα τμήματα συναντιούνται σε дуάδες (του ίδιου εικονοβιβλίου), γίνεται μεγαλόφωνη ανάγνωση - αποκάλυψη των ιστοριών, σύγκριση και συζήτηση όσον αφορά στην ανταπόκριση της εικόνας στο κείμενο και τους λόγους που επηρεάζουν τη διαφορετική ερμηνεία (εμπειρίες, ηλικία κτλ).

Ακόλουθη δράση: Συνάντηση με εικονογράφο

Πρόσκληση της εικονογράφου κυρίας Ιωάννας Φιλίππου, μητέρα μαθήτριας της Ε' τάξης του σχολείου μας, στο σχολείο μας. Η κυρία Ιωάννα παρουσίασε στα παιδιά βιβλία που εικονογράφησε και άλλες δημιουργίες της στην Κύπρο και στο εξωτερικό όπως τοιχογραφίες, ημερολόγια, πίνακες ζωγραφικής κ.α. Τα παιδιά εντόπισαν τα χαρακτηριστικά της τεχνοτροπίας που χρησιμοποιεί όπως τεράστια γουρλωτά μάτια, τριγωνικές μύτες, επιμήκη άκρα, έντονα χρώματα και χρήση γεωμετρικών μοτίβων.

Φωτογραφικό υλικό

Δράση προετοιμασίας: Γνωριμία με τα εικονοβιβλία

Τα εικονοβιβλία στην τάξη:

«Γονείς και παιδιά στο ίδιο θρανίο»

Αποστολή εξετελέσθη:

Little fox in the forest

Κράκ!

Μια φορά κι ένα δάσος

Floatsam

Journey

Κύρια δράση: Δημιουργώντας τα δικά μας εικονοβιβλία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ:

Εισηγήσεις για δραστηριότητες στην τάξη

Όλα τα βιβλία

- Φτιάχνουμε μια αφίσα με τις λέξεις που βγαίνουν από το βιβλίο.
- Διηγούμαστε προφορικά ή γραπτά την ιστορία του βιβλίου.
- Συζήτηση για το μήνυμα του βιβλίου.
- Χαρακτηρισμός των πρωταγωνιστών.

Flotsam

- Αλλάζω την εικόνα στις σελίδες 6-7. Τι άλλο μπορεί να έφερε η θάλασσα στο παιδί; Στη συνέχεια γράφω μια ιστορία με το αγόρι και αυτό το αντικείμενο.
- Βγάζουμε κι εμείς μια φωτογραφία κρατώντας τη φωτογραφία της σελίδας 20.
- Σχεδιάζουμε τη φωτογραφία που έβγαλε το αγόρι της τελευταίας σελίδας.
- Γράφουμε ή σχεδιάζουμε τη συνέχεια της ιστορίας.

Σημ.: Το βιβλίο υπάρχει ηλεκτρονικά στον σύνδεσμο:

<https://youtu.be/3MTKWnxzqvM>

Μια φορά κι ένα δάσος

- Μελετούμε σε ποια πράγματα επιλέγει ο σκιτσογράφος να βάλει χρώμα και γιατί. (φυτά, νερό → ζωή) Σε τι άλλο θα βάζατε εσείς χρώμα; Γιατί;
- Καταγράφουμε συναισθήματα που βγαίνουν από τις σελίδες του βιβλίου, συγκεκριμένα στις σελίδες 6, 10, 28.
- Συγκρίνουμε τις εικόνες των σελίδων 10 και 28.
- Τα ζώα που ζούσαν στο καμένο δάσος γράφουν ευχαριστήριο γράμμα στο αρκουδάκι.
- Ακολουθούμε το παράδειγμα της ιστορίας και φυτεύουμε ένα μέρος της αυλής του σχολείου μας.
- Συμπληρώνουμε την εικόνα της σελίδας για να δείξουμε πώς άρχισε η πυρκαγιά στο δάσος. (Μπορεί να δοθεί σε σμίκρυνση η εικόνα για να ενσωματωθεί στο σχέδιο των παιδιών.)
- Πώς θα ενσωματώνατε στην ιστορία μια ομπρέλα, ένα βιολί, ένα μικρό παιδάκι...;
- Φτιάχνουμε τη δική μας ιστορία με τίτλο: «Μια φορά και μια θάλασσα»
- Φτιάχνουμε ένα τρίπτυχο όπου ενημερώνουμε τους επισκέπτες του δάσους με ποιο τρόπο συμπεριφερόμαι όταν είμαι στο δάσος.

Journey

- Μελετούμε τις εικόνες που έχουν χρώμα. Ποια σημασία έχουν τα χρώματα στην ιστορία;
- Αν είχα εγώ μια μαγική κιμωλία τι χρώμα θα είχε; Τι θα σχεδιάζα στη δική μου ζωή;
- Συζητούμε για ποιους λόγους νομίζουμε ότι το αγόρι σχεδίασε το πουλί. Ζωγραφίζουμε κι εμείς τον δικό μας φίλο χρησιμοποιώντας μόνο το δικό μας χρώμα.
- Συνεχίζουμε την τελευταία εικόνα της ιστορίας σχεδιάζοντας στα δεξιά τι είναι αυτό που δείχνει το κορίτσι. (Μπορεί να δοθεί σε σμίκρυνση η εικόνα για να ενσωματωθεί στο σχέδιο των παιδιών.)
- Γράφουμε ή σχεδιάζουμε την ιστορία του αγοριού.
- Γράφουμε τους διαλόγους ανάμεσα στο κορίτσι και τα μέλη της οικογένειάς της στη σελίδα 2.
- Προσθέτουμε συννεφάκια σκέψης στις εικόνες των σελίδων 3 και 18.
- Σχεδιάζουμε ένα διαφορετικό πρόβλημα – κίνδυνο που μπορεί να συνάντησε το κορίτσι καθώς και το αντικείμενο που μπορεί να σχεδίασε για να ξεπεράσει αυτή τη δυσκολία.

Σημ.: Το βιβλίο υπάρχει ηλεκτρονικά στον σύνδεσμο:

https://youtu.be/P9sJO_HRKKo

Little fox in the forest

- Στο βιβλίο υπάρχουν μαυρόασπρες και έγχρωμες εικόνες. Μελετούμε τις εικόνες. Ποια η σημασία τους; (Μαυρόασπρες εικόνες: πραγματικότητα, Έγχρωμες εικόνες: μαγικός κόσμος) Ποιοι μπορούν να υπάρχουν και στους δύο κόσμους;
- Φτιάχνουμε ένα παραμύθι με το δικό μας αγαπημένο παιχνίδι.
- Αναδιήγηση της ιστορίας με αφηγητή το μπουλουκάκι, το αλεπουδάκι κτλ.
- Εντοπίζουμε εικόνες όπου φαίνεται η αλληλεγγύη.

Κρακ!

- Εντοπίζουμε τη μοναδική λέξη που υπάρχει στο βιβλίο. Ποια σχέση έχει με τον τίτλο;
- Παρατηρούμε τη φιγούρα του μικρού πιγκουίνου στις σελίδες του βιβλίου. Πώς ο εικονογράφος αλλάζει τη φιγούρα για να δείξει τα διάφορα συναισθήματα;
- Προσθέτουμε μια εικόνα για να δείξουμε τι κάνουν οι άλλοι πιγκουίνοι όταν φεύγει το πιγκουινάκι.

- Συζητούμε τι συμβολίζει για το πιγκουινάκι ο πάγος του.
- Φτιάχνουμε φωτοφεπορτάζ από το ταξίδι του μικρού πιγκουίνου.
- Το πιγκουινάκι συναντά τρικυμία. Ο πάγος του αναποδογυρίζεται και καταλήγει στο νερό. Φτιάχνουμε τη συνέχεια της ιστορίας.
- Φτιάχνουμε ένα τρίπτυχο με οδηγίες για το πώς μπορούμε οι άνθρωποι με απλές αλλαγές στις καθημερινές μας συνήθειες να σταματήσουμε την αύξηση της θερμοκρασίας της Γης.